

Delegació Diocesana de Pastoral Familiar
Arquebisbat de Barcelona

EL SAGRAMENT DEL MATRIMONI

Material elaborat per:
ARQUEBISBAT DE BARCELONA
© Delegació diocesana de Pastoral Familiar
2010.- Delegació diocesana de Pastoral Familiar
Dipòsit Legal: B- 34664-2010.

PRESENTACIÓ

El present fulletó està destinat, principalment als agents de pastoral prematrimonial, a aquelles persones que es dediquen a l'acolliment dels nuvis que demanen casar-se en l'Església.

En les sessions dels curssets prematrimonials es comprova fàcilment la poca o nul·la formació religiosa dels joves d'avui; la ignorància que tenen sobre el sagrament del matrimoni. Excepte honroses excepcions, una majoria desconeix, fins i tot, el què és i significa ser cristià.

Difícilment, amb les poques sessions de preparació per a la recepció del sagrament, es pot aconseguir fer una proposta integral de la vida cristiana. El que s'aconsegueix, en una majoria de casos, i no és poc, és fer renéixer la llavor de la fe que varen rebre de petits; retrobar una Església que els acull i els vol acompanyar en un moment tan transcendent de la seva vida, com és el de comprometre's a estimar una altra persona, en un amor per sempre.

Arran dels contactes pastorals de la Delegació de Pastoral Familiar amb els agents de pastoral prematrimonial i matrimonial de les Parròquies, han preguntat on trobar una publicació actualitzada sobre el sagrament del matrimoni. En els curssets,

els agents seglars, sovint deixen que sigui el mossèn qui porti la veu cantant quan es parla del sentit i valor del sagrament conjugal, per la por a no oferir amb claredat el sentit i el contingut del Sagrament conjugal.

El present escrit no va dirigit directament als promesos sinó a tots els agents de la pastoral pre-matrimonial, a fi que puguin trobar quin és el sentit, el valor i el contingut del sagrament del matrimoni. La seva finalitat és presentar els aspectes més doctrinals, els que donen raó de celebrar la unió conjugal en l'Església, conèixer els valors i significats del signe sacramental a través del qual els promesos establiran una comunitat de vida i amor.

Mn. Manuel Claret i Nonell.
Delegat Diocesà de Pastoral Familiar
Arxidiòcesi de Barcelona

EL SAGRAMENT DEL
MATRIMONI

EL SAGRAMENT DEL MATRIMONI

Un fet que preocupa els qui es dediquen a la pastoral pre-matrimonial és comprovar que els qui demanen rebre el sagrament del matrimoni tenen un gran desconeixement dels continguts de la fe, i de la praxi de la vida cristiana.

Són moltes les causes que poden explicar aquest fet. Algunes són externes a la fe: la mentalitat materialista, l'utilitarisme, el laïcisme i el secularisme, el desprestigi del món de les idees, la crisi postmoderna; altres poder estar directament o indirecta relacionades amb la fe: l'abandó de la vivència de la fe per manca de credibilitat de la institució eclesial o l'experiència d'un mal exemple, no formar part de cap comunitat cristiana que acompanya i ofereix una formació de fe adient o continuada al llarg de la vida, etc. L'Església avui ha de fer un nou esforç d'evangelització, d'anunciar Jesucrist, la seva Paraula, i de presència en el món, per a ser fidel a la missió que el Senyor li ha encomanat.

Aquest escrit té per finalitat recordar els aspectes més importants de què és el sagrament del matrimoni. Quins són els aspectes sobre els quals s'ha de centrar el diàleg prematrimonial, amb la finalitat d'ajudar a entendre què és el sagrament del matrimoni, font i riquesa de l'espiritualitat i de la vida conjugal.

La vocació a l'amor

Avui són molts els qui uneixen les seves vides tan sols amb una cerimònia civil. No es consideren creients i per tant no volen fer ritus que per ells són buits de contingut, o bé que evocuen símbols religiosos o transcendents allunyats de la seva

realitat actual. Hi ha qui rebutja fins i tot la mateixa celebració civil per creure que és una decisió que pertany a l'àmbit privat i que tampoc no pertany a la societat cap tipus de control. Hi ha, en el fons, un rebuig del compromís social, una protesta contra la seva institucionalització, encara que no del fet del compartir la vida de parella.

Ara bé, viure una relació de parella estable, compartir la vida amb una altra persona, és una vocació inserida en el cor de tots els homes i dones. Els joves així ho reconeixen actualment quan diuen que viuen o volen "viure en parella". És aquesta una manera de manifestar el desig de viure l'ideal de la vocació a l'amor. Per als cristians aquesta vocació es concreta a voler establir una comunitat de vida i amor heterosexual que signifiqui i evoqui aquell Amor de Déu, manifestat en Jesucrist per sempre.

L'amor és el més gran dels valors inherents i propis de la persona. L'amor porta a la comunicació i la progressiva unió i comunió de persones. L'amor possibilita i motiva accions de gran generositat i de lliurament dels uns envers els altres. L'amor ofereix el millor que hom té a favor del bé de la persona estimada. L'amor ens apropa i ens fa semblants a Déu perquè Déu és amor. Només estimem els homes, no el món animal.

El matrimoni és una realitat natural, una vocació a viure en complementarietat, que té la seva raó en la diferenciació biològica de ser homes i dones, "*Déu creà l'home i la dona, home i dona els creà*", i s'inicia quan home i dona decideixen de viure en la unitat en ser un per a l'altre, a partir de "*deixar pare i mare per unir-se a l'esposa i ser una sola carn*".

Aquesta unió enriqueix els esposos, els fa créixer, els ajuda a desenvolupar les seves facultats. Tota la persona creix a mida que és capaç de donar i rebre, i de reconèixer-se com a ser

limitat que, només amb l'ajut de l'altre, en el donar i rebre, pot trobar la resposta adequada.

La grandesa de l'amor

La institució matrimonial, al llarg de la història, ha expressat i concretat valors, actituds i situacions pròpies de les diverses èpoques. Els moviments contestataris i les ideologies que intenten canviar estructures matrimonials i familiars no són un fenomen exclusiu del moment actual i, fins tot, han ajudat en certes èpoques, a aprofundir, purificar i descobrir nous aspectes del sentit i el valor de les relacions humanes, a tenir major consciència de la dignitat, la grandesa, la llibertat de la persona humana i del mateix matrimoni, que en un principi semblaven discutibles o fins i tot perillosos.

Dins del pluralisme d'opinions també l'Església ha ajudat, en el procés del passat i del present, a configurar el sentit de la naturalesa i dels valors que configuren el matrimoni. Ella, des de la seva saviesa i experiència, en el desig de servir a la persona, a partir de la Paraula de Déu i de la reflexió sobre quin és el bé de l'home, defensa i proposa la importància i el valor del matrimoni, la seva grandesa i dignitat; proposa que el matrimoni és una realitat humana i sagrada, que es fonamenta i troba la seva raó de ser en l'amor, i que és portador d'un gran i profund simbolisme: evoca, simbolitza i comunica el mateix amor de Déu. El matrimoni és un sacrament.

El relat bíblic de la creació presenta l'home creat per la pura llibertat de Déu: *“Fem l'home a imatge nostra, semblant a nosaltres... Déu va crear l'home i la dona a imatge seva, els va crear a imatge de Déu. Déu creà l'home i la dona”* (Gn 1.26-27). Home i dona porten, doncs, l'empremta de ser imatge de Déu. Ara bé, Déu és amor, i l'home, fet a imatge del seu creador, està cridat a l'amor, a viure'l com a vocació pròpia, aquella que confirma i dóna sentit a la seva vida. L'amor és comunió, intercomunicació. No resta a l'interior de l'home

com un sentiment amagat, íntim i silenciós, sinó que es manifesta a través de tota la persona en el parlar, en la mirada, en els gestos, en l'acolliment i en el tracte amb l'altre.

El concili Vaticà II presenta el matrimoni com una comunitat de vida i amor. En proposar què és el matrimoni, el defineix des de l'amor. No podia ser d'una altra manera. Déu és amor; en la vocació a l'amor hi ha en joc la mateixa felicitat i destí de l'home. El papa Joan Pau II ho confirma en l'Exhortació "Familiaris consortio": *"Creant la humanitat de la dona i de l'home a imatge seva i conservant-la contínuament en l'ésser, Déu hi inscriu la vocació, i per tant la capacitat i la responsabilitat corresponents a l'amor i la comunió. L'amor és la vocació fonamental i innata de tot ésser humà"* (FC. n.11)

Les fites de l'amor

L'amor és, abans que tot, una actitud interior. L'amor es manifesta i es concreta, a través de gestos i paraules, en voler el bé de la persona estimada. Però hi ha moltes classes d'amor. Estimem i volem el bé i la felicitat dels pares, dels germans i dels amics. Volem el bé dels qui pateixen, de les persones que ens han ajudat a madurar, a progressar en la vida, de les que amb el seu exemple i dedicació ens han deixat la seva empremta en el camí de la nostra maduració. Volem el bé i estimem persones que estan soles, desemparades.

L'amor el manifestem des de diverses accions i desitjos: en acaronar els infants, en ajudar els joves perquè descobreixin els valors que els han de dirigir, en acollir els immigrants que es troben sols i sense família, en conviure amb grups per aconseguir una fita esportiva, humana, cultural, en trobar-nos i reunir-nos amb tots aquells amb qui sentim una especial sintonia, i a partir de l'evangeli, estimant els enemics, els qui ens volen mal, els qui passen de llarg de nosaltres i de les nostres necessitats.

Però hi ha un amor especial: aquell que vol arribar a la sintonia de vida i comunió total, el que assumeix i supera tot tipus de barreres, d'ordre biològic, psicològic, afectiu i espiritual, el que vol arribar a formar una autèntica comunitat de persones, una comunitat conjugal de vida per sempre.

Tot amor reflecteix, evoca i remet a Déu. L'amor autèntic sempre serà un signe del de Déu, que ens fa descobrir la seva misericòrdia, la seva bondat i el seu amor. No sempre, en les seves realitats concretes, el matrimoni ha arribat a ser una veritable comunió total de vida i d'amor. Quan no és així no és estrany que sorgeixin tensions, enemistats, maltractes. Dissortadament sabem de violències de gènere de difícil solució, que cerquen la possessió, la submissió i la subjecció de l'altre, i que arriben a negar la dignitat i el respecte que mereix tota persona. Les causes poden ser moltes, però principalment cal destacar-ne dues: un amor poc profund, superficial, purament sentimental, i la manca d'un autèntic diàleg que impedeix fer-se càrrec de l'altre, de les seves necessitats i els seus interessos, del seu bé i la seva felicitat.

Especificitat del matrimoni

És específic del matrimoni cristià ser una comunió total de vida. Aquesta comunió té dues dimensions fonamentals. La primera el sentit profund de la seva unitat, que demana ajudar-se mútuament per arribar a la plenitud de la vocació, esdevenir una unitat de vida, com a fills de Déu. Per tant el matrimoni és el lloc de l'espiritualitat creadora, de la vivència de l'amor gratuït i de la paternitat de Déu. Els esposos són, l'un per a l'altre, signe de la presència de l'amor diví. Déu els estima i es fa present a través de la persona estimada. Déu no és llunyà, sinó que els acompanya en tots els moments de la seva vida.

En segon lloc, el seu amor els fa col·laboradors de l'amor creador i paternal de Déu. Esdevenen pares a través de la donació del seu cos, amb el qual expressen l'amor incondicional i

total d'un envers l'altre: ”*Com que l'home és un esperit encarnat, una ànima que s'expressa en un cos animat per un esperit immortal, és cridat a l'amor en la seva totalitat unificada. L'amor inclou també el cos humà i el cos és fet particip de l'amor espiritual*” (FC. 11)

Ara bé per als cristians el matrimoni és un sacrament, és a dir realitat on s'expressa i significa com Déu ens estima en Jesucrist. Avui en dia són molts encara els qui diuen que volen casar-se per l'Església. Tanmateix, no n'hi ha prou a dir que volen rebre el sacrament, perquè és un signe de fe, signe de l'acció salvadora de Jesucrist. Cal aprofundir en el que és fonamental: la fe en Jesucrist, perquè puguem parlar de sacrament.

La buidor interior i l'obertura a la fe

Hi ha qui vol casar-se per l'Església perquè li sembla que és més segur, qui ho fa per tradició, perquè li recorda fets familiars entranyables vinculats especialment a una església, a un lloc religiós concret; qui ho fa perquè és més bonic, perquè considera que no és una cerimònia tan freda com la que es fa en un jutjat, qui ho fa, finalment, per una autèntica actitud de fe. Les motivacions poden ser molt variades. Certament que cal recordar la paraula de l'evangeli: “*No apagueu el ble que femaja*”. Només Déu sap de la fe de les persones, encara que pertany als responsables pastorals oferir una paraula, una catequesi que ajudi a entendre i aprofundir el significat del sacrament del matrimoni. Molts desconeixen el seu sentit, la seva riquesa, no tan sols humana, sinó també religiosa.

La societat és cada vegada més secularitzada, dessacralitzada. Ha reduït la dimensió religiosa a l'àmbit intimista, subjectiu, individual; no es reconeix els valors transcendents i la seva repercussió en la vida. Avui tot està centrat a l'entorn de l'home, de les seves ànsies i necessitats. L'home postmodern viu un gran desencís, desconfia de l'entorn, de les ideologies i

sobretot de les institucions que d'una manera o altra encarnen valors espirituals. Està escandalitzat per causa del silenci de Déu, que sembla que no vol respondre a les seves peticions o que està situat en una transcendència inabastable, al marge dels grans problemes socials i del problema del mal, i per estar obsessionat per la recerca del plaer, per l'ansia de felicitat, per poder utilitzar els mitjans més eficaços que li permetin aconseguir de manera immediata els seus desitjos. L'home pateix també problemes que afecten a la convivència: drogoaddiccions, violència, fam, solitud, superpoblació etc. L'home es qüestiona per què serveix la fe. La cultura actual l'aboca a l'agnosticisme, al relativisme, a l'ateisme. Però també és veritat que l'home experimenta una buidor interior, que pot ser el punt de partida de la fe i la trobada amb Déu i de la resposta al sentit de la vida.

La fe en Jesucrist

El moment en què una parella decideix casar-se per l'Església pot ser un instant privilegiat per a poder iniciar un diàleg de fe. Per a uns serà d'aprofundiment del sentit i valor del matrimoni, per altres de reflexió del per què es van allunyar de la fe en Jesucrist i l'Església. Certament no s'ha de jutjar la fe de ningú, i el dret de casar-se en l'Església, fora del cas que es negui explícitament la fe, com diu la "*Familiaris consortio*" (n 68).

Per a casar-se en l'Església cal creure en Jesucrist que és molt més que acceptar els valors cristians. La fe en Jesús comporta acceptar la totalitat de la seva persona, que és el Déu amb nosaltres. Que Déu en Jesús, ens ha revelat el model de l'home nou, és a dir, d'aquell que ha de viure segons l'amor, la pau, la justícia, la fraternitat, la solidaritat amb els pobres i amb els necessitats. Que en la creu ens ha manifestat la plenitud de l'amor en la donació total de la seva vida i una oferta radical de perdó i de reconciliació amb el Pare. Que ha mort i ressuscitat

per a donar-nos la Vida de Déu per sempre i que ens convida a viure en Ell la plenitud de l'existència sense fi.

El diàleg prematrimonial és un moment de presentar el missatge i la figura de Jesús, la seva Paraula i la seva Vida; de com il·lumina la vocació de l'home a viure l'amor. És un moment de presentar una Església que els acompanya en el camí de la vida i que els vol preparar a celebrar de manera conscient i fructífera el sagrament del matrimoni. Ningú no s'ha d'estranyar que en aquest procés i diàleg puguin aparèixer crítiques a l'Església, a les seves estructures i als seus representants. La imatge de l'Església no és afalagada des dels mitjans de comunicació i no gaudeix d'una bona imatge; integrada per homes tampoc no es poden amagar o negar els seus defectes. Les persones tenen els seus defectes i tothom no té la suficient preparació per a distingir la fe, de les seves mediacions.

El sagrament del matrimoni

Els cristians diem que el matrimoni és un sagrament. La vida humana està plena d'accions i de gestos simbòlics que evoquen realitats humanes i espirituals. La paraula evoca sentiments, els gestos manifesten actituds, respostes. Una mirada, un gest, una manera de ser o de comportar-se, és un mitjà des del qual ens comuniquem, ens expressem i ens fem entendre. La convivència de dues persones que estableixen una comunitat de vida i amor, s'expressa a través de gestos i paraules, a través dels quals manifesten una realitat interior: voler viure un compromís definitiu amb l'altre i a favor de l'altre.

La vida ens ofereix moltes oportunitats, molts models a imitar, d'identificar-nos en diverses maneres de ser, de pensar i, fins i tot, de vestir. Ho fem amb aquells models amb els quals ens sentim més propers perquè ens han fet descobrir noves dimensions i possibilitats en la nostra vida. A nivell conjugal

l'amor d'ambdós, té un lloc de referència, Jesús, perquè és qui ha viscut l'amor de manera plena. Ell sap què és estimar, com s'ha d'estimar. Ell ha estimat des de l'experiència de l'amor que ha rebut del Pare. Però aquí sorgeix la novetat: l'amor de Jesús a la humanitat és simbolitzat en el mateix amor conjugal. L'amor que es lliura sense condicions i fins a la fi. L'amor de la parella cristiana és símbol i manifestació de com Jesús segueix estimant els seus, el món, l'Església, del tot.

Però hi ha un fet sorprenent, els homes i les dones són el vehicle de la manifestació de l'amor de Déu. La carta als Efesis (c. 5) parla d'una manera meravellosa i precisa d'aquest amor de Jesús, manifestat a través dels esposos. Crist purifica la humanitat, acull l'Església en un suprem acte de recerca d'unitat amb ella, i en la cita del llibre del Gènesi "*seran els dos una sola carn, vull dir de Crist i de l'Església*", fa palès el desig de la unitat total amb aquells que Déu estima, és a dir els homes, i com els homes i dones s'han d'estimar en aquest amor de Jesús, no accidentalment, ocasionalment, sinó per sempre.

L'Església, fonamentant-se en el text esmentat de la carta als Efesis afirma que el matrimoni és un sacrament, un lloc on es fa present l'amor de Crist, significat i viscut a través dels gestos, de les manifestacions de la convivència amorosa, dels qui, davant de l'altar, s'han promès un amor fidel per sempre.

El misteri d'amor dels esposos ve complementat amb un altre misteri: el del servei a la vida. En altres paraules, participa, per voluntat divina de seguir l'obra de la creació: "*creixeu, multipliqueu-vos i ompliu la terra*". L'amor humà és tan ric i profund que porta en el seu si la capacitat de procrear. L'amor total i ple, manifestat en totes les seves potencialitats, els enriqueix com a persones, els fa créixer, i enriqueix també el món, expandint l'obra suprema de la creació de Déu: l'home.

La riquesa del sagrament

El sagrament del matrimoni santifica els esposos. Tota la vida cristiana fa referència a Crist, a viure, pensar, estimar com Ell. Però els casats, pel sagrament del matrimoni, tenen com una consagració especial (GS. 48) que fa que aquest camí vers Ell el facin conjuntament. El seu amor ha de ser signe de l'amor de Jesús, quan el manifesten com a casats, i garanteix el seu compromís de manera irrevocable. Aquest amor, manifestat en les grans i petites realitats de la vida de cada dia, viscut segons Jesús, els fa descobrir la font de la seva felicitat, els conforta, els anima i els ajuda a superar les normals, les petites o grans dificultats que apareixen en moments concrets de la seva vida. L'amor de Déu s'ajunta al seu amor humà i els santifica, és a dir els confirma en la riquesa de l'amor salvador de Déu. El mutu amor és signe i causa de la salvació, de l'amor de Déu envers tota la humanitat.

La vida conjugal, com tota altra experiència humana, te llums i ombres. El vincle conjugal els ajuda a esdevenir una sola realitat, en la no sempre fàcil convivència. Quan experimenten les pròpies limitacions troben en la mútua ajuda el suport que els conforta i comunica solidesa i unitat. Els judicis sobre les realitats de la vida de cada dia no sempre coincideixen; poden sorgir diferències profundes en la manera de pensar i d'actuar, però en el diàleg troben el camí de la concòrdia. Els valors que el món els proposa no sempre coincideixen amb els d'una vida cristiana, però la presència de Jesucrist, a través del sagrament, els ajuda a donar la resposta adequada, i la seva vocació a viure en la unitat d'esperit i a donar testimoni.

Sagrament dels signes

La llar és el lloc fonamental on es desenvolupa la vida dels esposos, de la família. Jesús a Canà, en la llar d'uns joves esposos, va realitzar el primer dels seus signes (cf. Jn.2) Va convertir l'aigua en vi, i així va manifestar el seu amor, el seu espo-

sori amb tota la humanitat. Amb motiu d'aquest signe els apòstols varen creure en Ell.

L'amor dels esposos es concreta i manifesta a través de signes, de gestos i de paraules. Ho són dir "t'estimo", i el conjunt dels detalls de la vida de cada dia: l'atenció mútua, el compartir les alegries i les penes, estar atents a les mútues necessitats, les manifestacions d'afectivitat, de tendresa pròpies de la vida conjugal que demostren la mútua acceptació i donació, el treball diari amb què obtenir els mitjans necessaris de la vida de cada dia, la construcció d'una llar acollidora, el diàleg que ajuda a retrobar-se per aconseguir els ideals conjugals, la pregària amb la qual s'apropen a Déu que els estima i els reconforta en les dificultats i que augmenta el seu amor, etc. La vida conjugal és un exercici i manifestació constant de signes, a través dels quals els esposos expliciten i manifesten com s'estimen, com és de ferm i ric el seu amor. A través de tots els signes es concreta i s'actualitza el sagrament del matrimoni. S'estimem cada dia més.

El matrimoni signe i manifestació de l'Aliança

L'home és un ser relacional que tendeix a establir vincles segons els seus interessos o necessitats, segons la intencionalitat que vol aconseguir.

El matrimoni entre cristians té una característica única: és signe del vincle amorós i lliure de Jesús, espòs de la humanitat, que estableix amb aquells que estima. La imatge del matrimoni com expressió del Déu espòs de la humanitat, del poble d'Israel, es troba ja en l'Antic Testament, perquè entre Déu i el poble hi ha una qüestió d'amor: Déu estima. Déu no pot no estimar el que ha creat, i menys encara a l'home fet a la seva imatge. L'amor de Déu té unes característiques que il·luminen l'amor humà: és lliure, fidel, definitiu, generós, per sempre. Déu estableix una *aliança*, és a dir un pacte a favor de la humanitat, que té en Jesús la seva plenitud.

Durant molt de temps es definia el matrimoni a partir del concepte jurídic de contracte. A partir del Concili Vaticà II es prefereix el concepte d'aliança perquè és més ric, manifesta millor la profunditat de la relació interpersonal, perquè fa referència més directa a Déu que es compromet amb un amor salvador, lliure, definitiu, per sempre.

Jesús ha establert amb la humanitat una nova aliança per sempre. “*Aquesta és la sang de la nova aliança*”. Ell ha compartit la nostra vida. Ha patit, ha mort, ha ressuscitat, ens ha comunicat la Vida Nova que brolla del sepulcre. Ha refermat i universalitzat l'aliança d'amor entre Déu i el seu poble. Aquesta aliança ha estat segellada per la Pasqua de Crist i té en l'Eucaristia el signe suprem de voler ser una comunió de vida, d'una “*sola carn*” amb aquells que s'acosten a la seva taula.

El sagrament del matrimoni fa participar els esposos del misteri de l'amor de Déu a favor de la humanitat. El matrimoni cristià és símbol de l'amor de Crist per l'Església, *és figura de l'aliança d'amor de Déu amb la humanitat*. Aquesta aliança manifesta la continuïtat, la constància, la fidelitat de Déu, a favor dels qui estima; de la mateixa manera el matrimoni cristià s'ha de viure amb les mateixes actituds: constància, continuïtat, gratuïtat i fidelitat. Aquestes són les qualitats, la riquesa, no obligacions imposades per limitar la llibertat i l'amor, sinó que les desenvolupen i porten a la seva plenitud.

El matrimoni, signe i sagrament de l'Església

Tot sagrament és una acció de l'Església, mitjancera de la salvació de Jesucrist. Els esposos són els ministres immediats del sagrament perquè es donen en reciprocitat, s'ofereixen mútuament i incondicional en la plena confiança d'acceptar-se mútuament. La seva condició de batejats els possibilita poder significar un amor que remet al de Crist envers l'Església. La seva responsabilitat humana i transcendent a la vegada, fa que el seu amor humà sigui a la vegada salvador. Ara bé, en l'acció i

per la qual es lliuren mútuament, l'Església exerceix també un ministeri.

El ministre no és un pur element jurídic de la celebració. Garanteix que aquella acció tingui una dimensió eclesial; remet als esposos a la comunitat de la qual formen part i davant de la qual es comprometen a ser signe de l'amor amb què Déu els estima. El ministre representa també l'Església, no tan sols en la dimensió institucional sinó pel fet que presideix i convoca els fidels a les celebracions sacramentals.

Sagrament del cos

Durant molt de temps ha dominat una concepció antropològica que considerava les relacions conjugals des d'una perspectiva més aviat negativa llevat que la intencionalitat dels esposos fos procreadora. Es recomanava als esposos la pràctica de la virtut de la castedat entesa com la renúncia de les relacions esponsals, com a mitjà de purificació de l'amor i com expressió de la vocació a la castedat i a l'espiritualitat conjugal. L'amor poc tenia a veure amb les relacions afectives i sexuals.

El concili Vaticà II manifesta clarament la importància que té el cos com element d'expressió de l'amor i de la relació esponsal. La catequesi de Joan Pau II sobre la parella humana "*Home i dona Déu els va crear*" preparatòria del Sínode de la Família de l'any 1980, és una apologia de la importància del cos, de superació definitiva, per part del Magisteri d'un cert dualisme antropològic.

La vida conjugal s'expressa a través del cos, a través d'ell, l'home i la dona es comuniquen. Cal entendre el cos no de manera unidimensional, sinó en la seva totalitat i en totes les seves dimensions. Cal entendre el cos com el lloc de la persona. A través del cos, del cos nu, com diu i l'entén Joan Pau II, hi ha la possibilitat de lliurar-se com a do, com a ofrena, i així de trobar-se, enriquir-se, créixer, ser fecunds, expressió del do, que

els esposos són un per a l'altre a través del cos. El cos, en les seves manifestacions esponsals, no és un perill per a la salvació. És el lloc de la persona, dels esposos, a través del qual es manifesten, progressen, creixen envers la unitat total.

Matrimoni i Eucaristia

La celebració del sagrament del matrimoni normalment té lloc a l'interior de la celebració de l'eucaristia. La comunitat reunida a l'entorn de la taula eucarística celebra el memorial de l'amor de Déu a la humanitat. En Jesús, Déu ofereix el seu do en totalitat, do d'amor i de vida i, a la vegada, com a oferta de salvació. El seu és un amor que salva perquè allibera de l'egoisme, de la mentida, de la soledat, perquè és un amor total, de comunió definitiva, per sempre. En el dia del casament, els nuvis davant de l'altar, com a membres del poble de Déu, davant dels creients allí congregats, manifesten i testimonien que el seu amor és de donació total i irrevocable. Que l'amor serà el do que s'oferiran tota la seva vida, en reciprocitat, un amor que els farà créixer, que evoqui el de Jesús, que a través de les grans i petites realitats de cada dia, se'ls manifestarà i els estimarà.

L'Eucaristia és, per aquest motiu, el sagrament que ajuda els esposos a aprofundir en el seu amor perquè és signe i participa de l'amor de Déu. Participar de l'eucaristia, com a casats, els ajudarà a mantenir-se i créixer en Aquell que és la font de tot amor, a ser fidels al compromís de ser testimonis de l'amor de Jesús també davant de tota la comunitat.

L'Eucaristia i el matrimoni, són de manera especial, els sagraments de l'amor de Déu present i actiu en la vida dels creients. L'eucaristia ho és com a presència sacramental a través del pa i del vi consagrats; i el matrimoni com a presència viva de Déu a través d'aquells que, des de l'amor, signifiquen i el fan present a través de tot el que constitueix la donació en totalitat de les seves vides.

Pregària dels esposos

Senyor, Pare sant, Déu omnipotent i etern, et donem gràcies i beneïm el teu sant nom.

Tu has creat l'home i la dona per a que siguin l'un per l'altre ajut i consol en el projecte de les seves vides.

Recorda't avui i sempre de nosaltres. Protegeix-nos i enforteix-nos a fi que el nostre amor sigui un lliurament mutu sense reserves, un do gratuït a imatge de Crist i de l'Església.

Il·lumina'ns i enforteix-nos en la tasca de construcció de la nostra família.

Que l'actitud de diàleg ens ajudi a superar els nostres egoïsmes i les diferències que ens puguin separar; la nostra llar un lloc de comunió de vida, de joia, de pau i d'amor, i que el nostre testimoni de fe, els mogui a ser autèntics cristians i constructors d'una millor i nova societat.

Concedeix-nos de viure junts una llarga vida, i que els nostres cors s'elevin sempre envers tu, per mitjà de Jesucrist el teu fill, per la força de l'Esperit Sant a lloança de la vostra glòria.

Amen

Índex

Presentació	3
La vocació a l'amor	7
La grandesa de l'amor	9
Les fites de l'amor	10
Especificitat del matrimoni	11
La buidor interior i l'obertura a la fe	12
La fe en Jesucrist	13
El sagrament del matrimoni	14
La riquesa del sagrament	16
Sagrament dels signes	16
El matrimoni signe i manifestació de l'Aliança	17
El matrimoni, signe i sagrament de l'Església	18
Sagrament del cos	19
Matrimoni i Eucaristia	20
Pregària dels esposos	21

